

Majd minden nap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Egész évre 12 ft, félfévre 6 ft, év-
negyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizetheti Demjén L. és Keresz-
tesy Pál irak kereskedésében, hol egyes szá-
muk is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordatca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet
hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr
s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseket felvételre: Helyben: a kiadóhivatal-
ban, Demjén László könyv- és Keresztesy Pál papir-
kereskedésében. Pesten: Zeisler M. (királyutca
60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler (Neu-
markt 11. sz.) Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.
sz.) Rudolf-Mosse off. Zeitungs-Agent (Stadt-Seiler-
straße 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg
Nyitóléte cikkek: sora után 20 kr. előleg be-
küldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előzetesek s hirdetési díjak a vidékről a
szerkesztőséghez küldendők be.

Előfizetési feltételek
a
„Kolozs. Közlöny“
1872-iki folyamára:

félre	6	„	„
évfolyamra	3	„	„
egy hóra	1	„	„

Az előfizetés minden hó 15-től megújítható.
Előfizetéseket helyben elfogad: a szerkesztő-
ség, Demjén László ur könyv- és Keresztesy Pál
ur papirkereskedése.
Az előfizetési pénzek a szerkesztő-
séghez küldendők be.
A „Kol. Köz.“ szerkesztősége.

Kolozsvár búcsu-tisztelgése
**Péchy Manó és Hajós János országos
képviselőiknél.**

(Ss.) Hétfőn este fátyaltényénel, magyaros
zeneszóval serlegteltek össze Kolozsvár lakóinak
ezrei, a köztisztelőt és közszeretetőt jelöltjei, az er-
délyi részek hajdani fővárosa polgárainak közbi-
zalma által, a magyar parlament honatjai székébe
emelt országos képviselő Péchy Manó és Hajós
János érdeműs hazánkfiak lakásai előtt.

Péchy Manó polgártársunkat Finaly, Hajós
Jánost városunk szülöttét Herepei üdvözlék Kol-
ozsvár nevében.

Mindkét szónok kiemelte e jeles hazafiak
közti szerzett érdemeit.

Finaly szép beszédében igyekezett előszá-
málni a körülből eltávozó királyi biztos azon ne-
mes tetteit, melyekkel a haza-egység nagy mű-
vét hő buzgalommal, fáradhatlan munkássággal,
páratlan államférfiúi észlely- és tapintattal, kitűnő
sikerrel végrehajtá, mi által megszerzte e város
köztisztelét, közszeretetőt, közbizalmát, s ez or-
szággrész — nem, a nagy haza háláját, melynek
Kolozsvár szerencsés őszinte szívből eredő kifeje-
zést adni.

Herepei megbízói lelkéből merített szavak-
kal vértelen Hajós azon érdemeit, melyekért e vá-
ros őt vállaira emelte, s mint egyikét legjelesebb
polgárainak ültette azon helyre, melynél diszeseb-
bet egy szabad ország hazafiai tettekkel érdeme-
sült fiainak ki nem mutathat.

Finaly ékesszólóan és e város érzelmeinek
megfelelő hő érzettel tolmácsolta a hálát, melyet
Péchy Manó iránt e város és országgrész minden
fia érez, s mint a hazafias érdemekre mindig em-
lékeztető talizmánt örökre szívébe zár, — Herepei azt
a rendíthetetlen bizalmat tüntette fel, melyet Hajós
iránt táplálunk keblünkben.

Valóban tőle s a szívből és lélekben, haza-
fiu érzelmeiben és törekvésekben 6 év alatt véltünk
összeforrott Péchy Manó fényes tehetségeitől, ha-
zafias önfeláldozásától várja városunk és ez or-
szággrész szebb jövőjének kivívását, Kolozsvár és
az erdélyi részek polgárai javának önzetlen és ál-
dozatokész előmozdítását.

A megtiszteltettek mindketten elérzékenyülve
fogadták polgártársaik e fényes megtisztelő búcsu-
üdvözlését, s azért forró köszönetet mondanak,
érdekeinknek, a hazának ajánlák fel szolgál-
ataikat éltük fogytáig, s kitárták lelküket
előtűnk.

Mi leolvastuk a hazaszeretetőt és szellemi ké-
pesseg e lapjairól a múlt fényes érdemeit, s mi-
dön szakadatlanul, lelkünkben lakadó éljenzéssel ki-
sértük szívből eredő lelkes szavaikat — a szent
frigy székényeül vevők át fogadásukat: hogy ez-
után is e városnak, ez országgrésznek, a hazának
és nemzetnek fogunk élni.

Mi is elfogadtuk, hogy a koszos polgári
érdem lelki szentélyében megőrizzük, megtartjuk
örökre Péchy Manót és Hajós Jánost, mint a pol-
gári becsület és hazafiai érdem választottait.

Ők hosszú életet, boldogságot, felvirágzást
kivántak bucsuviszonzásukban e városnak, ez or-
szággrésznek, minden rendű polgárainak, kiket egy-
ről egyig szerettek volna keblükre ölelni: — mi is
ezeket kívánjuk Péchy Manónak és Hajós Jánosnak,
tehethjük is ezt önzetlenül, pártkülönbség nélkül
annál is inkább, mert a mit nekik kívánunk Kol-
ozsvár polgárainak, Magyarországnak kívánjuk;
hisz ezeket éltek, működtek közöttünk eddig is és
tudjuk, meg vagyunk győződve arról, hogy vég-
lehelhetjük ezeknek fogunk élni a haza főváro-
sában, a magyar törvényhozás termében is.

Éljen a Haza! Éljen a Király!

Éljen Deák Ferencz!

Éljenek: Péchy Manó és Hajós János!

Lapszemle.

A „Reform“ nem vél szemet hunyhatni az alföldi
szerb pártmozgalmak, s az ottani kedélyforrongás előtt,
miket a választási tusakodások, az örvidekek polgárosi-
tása, a horvát nemzeti párt megbékülése a közjogi alap-
pal, a belgrádi kormányválsági hírek hatása s főleg az
aug. 20-ra újabb egybehívott congressus ügye keltett. A
tulzók párt, a rajongók részéről megindított izgatások már
is szomorító tényekben nyernek kifejezést; az összeiró
bizottság elveti a törvényt, a tanfelügyelő kutasítatik az
iskolából, sőt politikai orgyilkosságtól sem riad vissza
egynémely fanatikus. Mindez oly kóros jelenség, mely a
máris elámitott népet még jobban meg fogja mélyezni,
ha a józanabbak, a békeszeretők, kik a felforgatásnak és
rombolásnak nem barátai, s a közjót nem hajlandók spe-
culatív czélokra áldozni fel, részre nem állanak, s a Mi-
létics-párt machinatóit erőlyesen nem ellensúlyozzák bé-
kés törekvések által; erre különösen a püspöki kar és
papság van hivatva, kiknek nem lehet sem kedvükre,
sem javukra a rajongók garázdálkodása, főképp pedig a
kormány feladata, hogy a congressussal s előtanácskoz-
mányokkal szemben erőlyes programot állapítson meg
s azt bizósa által következetesen hajtassa végre.

A „Hon“ a népnevelés és adoreform mellett égető
szükségnek tartja büntetőjogi törvényhozás utjánai ren-
dezését, illetőleg megalkotását. 1723-ban a szönyegre
hozott büntetőjog elnyomta a dynastial kötöttség egyez-
mény, 1790 nem kedvezett neki, s még 1820-ban is a
legsúlyosabb jelentést volt kénytelen tenni a helytar-
tótanács a büntetőjogra vonatkozólag. Az egyes municí-
piumok által tett intézkedések az országos büntetőjog
nem lendítettek; az 1832-6. országgyűlés felső- és
alsóháza addig vitakozott a létesítendő feyházak szá-
mára nézve, míg aztán egy sem létesült, végre is a Bach-
korszakbeli kelle beérünk, Horváth Boldizsár el-
hagyta miniszteri székét, mielőtt valamit tehetett volna,
a mostani minisztertől, kinek más feladata volt, keveset re-
mélhetünk, itt van tehát az idő, hogy országgyűlésünk a
hangoztatott reformok közt felvegye a büntetőjogot is, hisz
anyagunk is van hozzá: az európai elismerést kivívott
43-i javaslat. Csak most, midőn a londoni büntetőjogi
congressuson fejtgetett kérdéseket ismerjük, láthatjuk
igazán, mennyire vagyunk e téren, még büntető codexünk
sines, nem hogy a rendszerekről, ezek combinációról,
a tévedtek társadalmi rehabilitációjáról stb. gondoskodva
lenne.

A „Pesti Napló“ indokolatlannak mondja azon la-
pok kétkedő hangját, melyek gróf Andrássyknál békeel-
lenes politikát szerelnének tulajdonítani; erre semmi jel
sem mutat, a mely állam Németországgal teszi politiká-
ját solidarissá, annak nem lehetnek békeellenes céljai,
mert Németországnak érdeke is békét kíván, s ezt Orosz-
országgal szemben sem adja fel senki kedveért, Bis-
marckkal pedig nehéz volna szövetkezni annak, ki az
övtől eltérő politikai czélok után törne. Királyunk Ber-
linbe utazása, az osztrák főherceg szívélyes fogadtatása
szintén ellenkezőről tesznek tanúságot, a mi pedig ránk
nézve leginkább megnyugtató, Andrássy politikai ten-
denciáit illetőleg az azon körülmény, hogy Andrássy gróf
csak úgy tudja, mint bármely más magyar államférfi,
hogy az országnak tartós békére van szüksége, hogy con-
solidálhassa magát, a szükséges haladást úgy szellemi,
mint anyagi téren munkálhassa, ő pedig nem az a férfi,
a ki hazája érdeke ellen működne.

A török kormány belpolitikája.

A „Journal des Debats“ a török kormány bel-
politikájáról bécsi és konstantinápolyi levelek alapján
igen érdekes közleményt hoz, melynek főmozzanatai
következők. „Ali basa halála óta Törökországban Mah-
mud basa egy oly kormányrendszer követ, melyet röviden
Ali embelei és intézkedései ellen reakciónak nevez-
hetni. A „Journal des Debats“ Mahmud rendszerének
hü jellemzését adja; azon adatok világosan bizonyítják
azt, hogy a jelenlegi nagyvezér legfőbb törekvése az Ali
pasa által nagy társadalmi létesített politikát és rend-
szert fenekesztől fölforgatani.

„Nem lehet tagadni, hogy Mahmud szilárd elhatá-
rozású és következetes politikus, de szilárdsága és kö-
vetkezetessége rendszeren igen hevesen és önkényileg
jelentkezik. Kormányra jutván, azonnal üldözni kezdte
az előbbi rendszer legfőbb tisztviselőit, különösen azokat,
kiktől tarthatott, hogy versenytársaivá lehetnek.

„Egy idő óta“ így ír a „Journal des Debats“
egyik bécsi levelezője, „Konstantinápolyban naponként
hallani lehetett, hogy eme vagy ama magas állású tiszt-
viselő hivatalától, ezimeitől megfosztatott, számkivetésbe
vagy távol fekvő tartományba küldetett. Ez valóságos
razzia volt a magas tisztviselők után. A számkivetettek
közt volt Hussein basa, az Ali-kabinet hadügyminisztere
és a török hadsereg újjászervezője, Namyk basa, az
államtanács elnöke; Haidar effendi, előbb bécsi nagy-
követ, azután konstantinápolyi praefectus; kiről a nyu-
gatiak azt hitték, hogy Ali fogja követelni a külügyek
vezetésében stb. Ugy látszik, a szultán mindezen itele-
ket azért írta alá, mert meg volt győződve, hogy e

sújtott férfiak ellenzik az örökösödési rendet és képe-
sek az elhatározó pillanatban ellene föllépni. Azt be-
szélik, hogy Abdul-Azis, elfogulva kedvező eszméje
által, Mahmud basának teljes cselekvési szabadságot
engedett, és hogy a nagyvezér böven felhasználta azt
személyes céljaira. Hogy a kormányon magát meg-
szilárdítsa, újra fölélesztette a régi török hagyományokat
és szokásokat: egy csapással megszabadította magát
ellenségeitől, mindazoktól, kik neki újában állottak
vagy reá árnyékok vetettek, és igyekezett a szultán kör-
nyezetét megújítani, hogy az ő és teremtményeinek
szaván kívül, más ne hasson a padisa föléhez.

„Midőn Mahmud basa ily módon állását biztosi-
totta, bámulatos hévvel annak lerombolásához fogott, a
mit Ali teremtett. Az államtanácsból, kirekesztette mind
a keresztényeket, elbocsátotta a francia és angol taní-
tókat stb., és minden intézkedéseit azzal mentegette,
hogy az állampénztár helyzeténél fogva takarékosnak
kell lennie. A takarékoság szempontjából egy tollvo-
nással eltörölte az összes mérnöki állomásokat meg-
szüntetett minden utépítést stb. De sajtáságos, mennyire
ment a nagyvezér a takarékoságban. Uj napárti szer-
kesztett, mely szerint az év csak 9 hónapból áll, de
az év mégis oly hosszú, mintha 12 hónapból állana; a
tisztviselők azonban csak 9 havi fizetést kapnak. Mind-
azonáltal a takarékoság mellett irtózatosságot
boosát a szultán rendelkezésére, hogy az állam feje
magánszenvedélyeinek akadálytalanul élhessen.

„Ha végig nézünk a mostani nagyvezér 9 hónapi
kormányán, azt látjuk, hogy óriási tevékenységet fejtett
ki, de tevékenysége nem áll egyébből, mint rontásból.
A „Journal des Debats“ egy konstantinápolyi levelezője
azt írja: „Folytonosan változtatja a miniszterium tagjait;
a tárcák 9 hónap óta egyre vándorolnak; eddig volt
öt pénzügyminiszter, három oktatásügyminiszter és
négy hadügyminiszter. Minden ujjonnan kinevezett elő-
dének intézkedéseit megsemmisíti és növeli a zavart.
Ugyanaz történik, de nagyobb mérvben a többi tiszt-
viselőknél. A kormányzók, az alkormányzók, a külön-
böző hivatalok fejei egymásután kinevezetnek, elbo-
csátának, áthelyeztetnek és a birodalom egyik végé-
ről a másikra küldetnek. Az egész közigazgatás foly-
tonos jövet- és menetben ing. Törökországban ugyan
megszokja az ember a rendkívüli dolgokat, hanem ilyen
rendkívüli még soha sem lehetett látni.“

„E rombolási dübében Mahmud igen kényes kér-
déseket hozott a felszínre. Mindenekelőtt az összes
vallásfelekezetek között oly türelmetlenség és fanatizmus
keltezett, mely visszaemlékeztet Bizancz régi korára.
Igy Mahmud nagy merészen keltő vágta a bolgár egyház
kérdését, midőn kinyilatkoztatta, hogy amaz egyház
független és püspököt adott számára. Ennek folytán a
görögök és bolgárok halálos ellenségekké lettek. Az
örmény-katholikusok ügyében ép ellenkező utat választ-
ott, mint a melyen Ali basa haladt. Megszakította az
alkudozásokat Rómával és elősegítette az örmények
közti szakadást. De nem rettegelt vissza attól, hogy a
mozlimok között is okozzon zavarokat, pártfogálván a
szultán örökösödési rendjét.

„E terv, írja az említett levelező, előbb feltéke-
nyen hatolt a közönségre, hogy a közvélemény kipuha-
toltassék; azután az ifjú Jussuf-Izzedin effendit minden-
képen kitüntették, hogy a közönséget lassanként előké-
szítsék arra nézve, hogy Abdul-Azis fiában annak valódi
trónörökösét lássa. E tizenhárom éves fiu, ki ezredesi
rangot viselt a hadseregben, egymásután — néhány havi
idő közben — dandárnok, szakasztábornok és elvégre
tabornagy lőn és ma a császári gárda első hadtestének
parancsnoka. Nagyon valószínű, amár ez hihetetlennek
látszik, hogy hadügyminiszterre fog kinevezetnünk, melléje
adván egy segédet (Kaimakan). Jussuf-Izzedin effendi
körött fényes udvart alkottak, adván számára roppant
számu hadsegédet és kamarást, és mióta Frigyes Károly
porosz herceg és más magas állású egyéniségek Kon-
stantinápolyt meglátogatták, ő vezényli a tisztelőkre
rendezett katonai diszgyakorlatokat, ő ad számukra dísz-
ebédeket. Ellenben a törvényes örökös Murad effendi
gondosan távol tartatik a nyilvánosságtól. Nevét a szul-
tán vendégei az idegen hercegek előtt ki sem ejtették.
Egy idő óta nem is fizetik havi 25,000 frankját, szóval
szándékosan elítélik fénytelen életre, és azt akarják,
hogy a nép róla megfeledkezzék.“

„Mindez izgalomba hozza a mozlimokat; az elő-
gületlenek természetesen a törvényes örökös pártjára
állanak, kiről azt beszélik, hogy nagyon felvilágosodott,
barátja a civilizációnak és Ali basa politikai rendszerének
híve; ennél fogva a meghalt nagyvezér minden híve és
általában a szabadelvű törökök Murad effendi mellé
állanak. Midőn tehát Mahmud basa a jelenlegi szultán
kálandos tervének szolgálatába állott, esztelenül egy el-
maradhatlan polgárháború magvait hintette el.

„Még egyről kell megemlékeznünk. Mahmud basa
kérelmetlenül ellensége a sajtónak. Soha nem bántak oly
szigorúan a konstantinápolyi sajtóval, mint a jelenlegi
kormány alatt. Eddig tizenhárom lapot függesztettek fel,
köztük törököt, örményt, görögöt, angolt és francziát.
Amár Mahmud csak megvetéssel szól a sajtóról, mégis

naponként mondat magáról a kormány hü sajtójában
dicsőíteteket.

Louis Blanc a köztársaságról.

Saumur város republikánusai több francia város
példájára banketet rendeztek f. hó 14-ére, mint a Bas-
tille lerombolásának évfordulójára s elnökül e bankete
Louis Blancot hívták meg, ki eme választ adta 10-éről
Roland Henrik saumuri polgárnak:

„Uram és kedves honfitársam! Vettem a meghívást,
a melyet ön a saumuri sajtó nevében intézett hozzám.
Büszke vagyok reá s megvagyok általa hatva. Szeren-
cesének éreztem volna magamat, meghiheti ön, ha elfo-
gadhattam volna a jul. 14-ke évfordulójának megünne-
plésére Saumurban rendezendő banket elnökségét. Önök
azonban meg fognak nekem bocsátani, hogy nem mentem
önök közé, ha megértik, hogy azon érzelmeik sugallata
alatt, a melyeket önök is osztanak, és ugyanazon czélra,
Párisban is egy barát összejövetel fog tartatni jövő va-
sárnap, s hogy az ön levelének vevesse előtt már meg-
ígérttem, miszerint részt fogok benne venni.

„Mint önök, én is meg vagyok győződve, hogy a
jövőben egyedül a köztársaság teheti Franciaország-
got nagygyá és egyszersmind boldoggyá is.

„Az 1792 év aug. 10-ki emlékeztető nap csira-
ként befoglaltatott 1789. jul. 14-ében és a midőn ösz-
szemolnli láttuk az oszmány Bastillet, még akkor meg
lehetett jósloni, hogy a királyság, melynek zsarnoki
mindentelenségét kifejezte, a maga idejében szintén meg
fog támadatni. A jul. 14-ki datum tehát a republica mi-
litans történetéhez tartozik. És imo most a republica
triumphans korszakát éljük!

„A nemzeti akarat ma ugyanis hivatalos levén, hogy
az általános szavazat utján nyilatkozzék, és a köztarsa-
sági kormányforma életbeléptetése elhátrítván minden
akadályt, melyeket az örökösödési monarchia változhat-
lan jellegénél fogva eme souveraine akarat szükségkép
változó határozatai elé gördített; mi kívánni valónk ma-
rad hátra, hogy jövőben a haladás szabályos és egészen
békés uton fejlődhessék ki? Az marad kívánni valónk,
hogy a nemzet legfőbb törvényezője előtt mindenkinek
szabad legyen saját ügyét védeni minden félelem és min-
den tartózkodás nélkül.

„Hol fenáll a szabadság minden alakjában és egész
cselekvési képességében; összejöveteli szabadság, tár-
sulási szabadság, gondolat szabadság, irói szabadság
ot nem fordulhat elő más conflictus, mint a világosság
után sovárgó értelmeké, nem más csatátér, mint a vitat-
kozás, nem más tusa, mint a szavazati urnákba vetett
cedulák! ott meg van szilárdulva a rend.”

„E szerint a pillanat kérdése reánk nézve az, hogy
az általános szavazat fenntartása által a köztársaság meg-
szilárdítására s a szabadság jogainak a meghatározottabb
megerősítése által egy nagy rendpárt alakítására irá-
nyozzuk tevékenységünket.

„E párt csakhamar egész Franciaországát leend,
ha mitsem adván fel meggyőződésünkből, nem akarjuk
azt másokra erőszakolni; ha bölcsen bevárjuk, hogy
igazunk legyen, hogy a nemzet igazat adjon nekünk, ha
mindazon hatalmat ki tudjuk vonni a mérsekeltéségből,
a mely abban foglaltatik; ha le tudjuk győzni az ellenünk
elterjesztett igaztalan balvéleményeket türelem, önzellen-
ség és önmegtartóztatás által.

„Ez azonban nem ment fel bennünket attól, hogy
kegyeletes érzülettel viseltessünk azon hősies erőszaki-
seket iránt, melyeket tettek atyáink akkor; midőn meg
kellott hódítani az, a mit ma mi bírunk. Minél kelle-
mesebbé válik feladatunk, annál többel tartozunk azok-
nak, kik könnyűvé tették azt reánk nézve, midőn elhá-
ritották az akadályokat. Nem szabad, hogy a győzelem
hálálanságot mutasson fel a csata iránt és hogy a res-
publica triumphans elfeledje, hogy a republica militans
emlékeiben a mit tisztel, az nem más mint anyja emléke.

„Egyesülök tehát gondolatban saumuri politikai
hitfelelkekkel jul. 14-ének megünneplésében és testvéri
üdvözlémet küldöm nekik, valamint önök is uram és
kedves honfitársam.

Louis Blanc.“

A francia 3 milliárdos kölcsön előnyei, hátrányai.

A londoni „Economist“ egy érdekes cikket közöl
az új francia kölcsön előnyei- és hátrányairól, melyből
a következőket említi ki: „A francia kormány felhívja
Európát 140 millió font sterling kölcsönre aláírásokat
eszközölni.

Ha a feltételek világosak és helyesek, nem szenved
kétséget, hogy a művellet föreszben magában Francia-
országban fog fedeztetni, de jelentékeny része mégis
Európának fog jutni. Általánosságban véve a számitás
ez: A francia 3%-os járadék előbb 73 volt, most
53-on áll; — ha Franciaország a csapásokat kiheveri
és rangját Európában újra elfoglalja, a járadék ismét
73-on fog állni. Ha ez így lesz, mi tőkénken mintegy
50 százalékot nyerünk, s azonkívül az egész idő alatt a
6%-os kamatot is megkapjuk.

Tekintve, hogy a világ mily vakmerően kölcsönzi

pénzét, tekintve azon okokat, melyek alapján Hondurasnak és Costa Ricanak kölcsönöztünk, s melyek szerint most újra készek vagyunk kölcsönt adni Törökországnak és Egyiptomnak: a fentebbi számítás nagyon világos. A kérdés csak az: vajon ezt még vitásnak lehet-e tekinteni?

Franciaország pénzügyei koránt sem állnak jól. Ember-emlékezetet meghaladó idő óta deficitje volt. A császárság ideje alatt a rendes bevételi eszközök sohasem voltak elegendők a költségek fedezésére, s előbb lebegő adóssággal, később azonban rendes állandósított adóssággal kellett segédeszközt szerezni. A császárság alatti évi deficitet alig lehet kevesebbre tenni 6 millió font sterlingnél, és néha sokkal többre ment.

A bevételre, melyek már előbb is ily aránytalanságban voltak a kiadásokhoz, most egyszerre oly nagy teher hárul, minőnek nincs párja a történelemben. Ha Franciaország a hadiszerződést kifizette, az államadóssági évi járuléka legalább 20 millió font sterlinggel nagyobb lesz, mint a háború előtt volt.

Más nemzetek ily körülmények között az állami kiadásokat jelentékenyen megszorítanak, és Franciaország is teendő ezt némi tekintetben, — de lényegében véve ettől mégis tartózkodik.

A katonaságnál, mely legnagyobb kiadási tétel, semmit sem akar megtakarítani. Jöjjön bármi, nem akar az európai hatalmasságok sorában hadi rangjára nézve alább szállani; sőt inkább még többet áldozni kész, csak hogy a rangot megtarthassa. A befűgyi költségek-ből ugyan valami keveset megtakarít, de nagyszámú hivatalnokai igen szegényesen vannak fizetve és nincs is nagy hajlandósága azok számát kevesíteni. Legkevesebb 18 millió font sterlinggel többet kellend előteremnie évi bevétel gyanánt, mint 1869-ik évben.

További megtakarítások nem lévén eszközölhetők, új adókat kell kitalálni, hogy ezen új 18 millió sterlingre menő évi terhet fedezni lehessen. És talán még nem volt kormány, mely a jelenleginél kevésbé lett volna erre képesítve. Nem tagadjuk Thiers családlatos képességét. Oly korban, midőn a legtöbb ember magát már elagott-nak tartja kisebbszerű ügyek intézésére, ő sikeresen megoldott oly feladatokat, melyek jeles készségű államférfiaknak férfi erjük teljében is dicséretére vált volna elintézni. De Thiers érdemei politikai és nem közgazdasági természetűek. Ő neki nincs fogalma azon elvekről, melyek Európá Smith Ádámnak köszön, ő azokkal ellentétben helyezi magát. Ezeket csak káros újításoknak tekintti ő „protectionista” és az is fog maradni. Ő az indirect adókat a szó legtágabb értelmében véve előnyösebbnek tartja az egyenes adóknál. Egy szóval: ő a rosszabb adókat előnyösebbnek tartja a jóknál; azokat, a melyek az országot a jövőre szegényítik, azoknál, melyek ezt legkevésbé teszik.

De ezek még mind tűrhető hiányok volnának, ha egyedül állnának. Franciaország nagy és vagyonos állam; 36 millió lakossága van Európá legiparos népe-ségéből. Ha Angliában fejenként 44 shillinget megbírnak, Franciaországban 50-et könnyen fizethetnek. De van egy politikai nehézség is, és ez igen nyomatókos. A deficit egyedüli segédeszköze a direct megadóztatás. Oly népnél, mint a francia, az indirect adók felmérése egy-

szerre tartozkodik von maga után és csökkenti az államj bevételeit. Még Angliában is, midőn Melbourne lord a vá-mot 10 százalékkal felemelte, a bevétel nem csak hogy nem emelkedett, de sőt csökkent. De Franciaországban a direct adók felmérése igen népszerűtlen volna. A föld-adót már is terhesnek tartják a gazdák, melyek a népesség zömét képezik és a legtöbb szavazatokat adják. Ők elkeseredetten utasítanak vissza mindennemű egyenes adófelmérést.

Azon kormány, mely ezt megkísérteni merészke-dék, népszerűségét és hatalmát mielőbb elvesztené. A provisorium kormánya kísérletet tett ez irányban 1848-ban, de azzal mihamar felhagyott.

A mostani kormányt oly kormány válthatná fel, mely a pénzügyeket még kevésbé lenne képes ren-dezni.

Ez nagy politikai baj, de nem is az egyedüli. A francziáknak kedvük van a francziá csatát Németországgal újra végig küzdeni. Politikailag ezt talán igazolni lehet, de pénzügyileg káros. Új adókra, új kölcsönökre nyújt ki-látást, miknek sorát nem lehet belátni.

Mindazonáltal nem tartunk attól, hogy francia kölcsön kamatai valaha kifizetelnek fognak maradni. Csak attól félünk, hogy a deficiteknek egyhamar nem lesz vége. És ha ez bekövetkezik, akkor a francia járadék árfolya-ma egykönnyen nem emelkedhetik. Azok tehát, kik arra számítanak, hogy járadékaikat nyereséggel eladhatják, csalódni fognak. Ujabb kiboescátások az árfolyam emel-kedését még azon esetben is vissza fogják tartani, ha Né-metszággal nem volna háboru. Ha pedig a viszály e két állam között még egyszer kitörne, akkor számításuk merőben reménytelen.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, július 23. 1872.

A zsilvölgyi közsételep ügyében újabb következőkről értesülünk: a vevő consortium u. m.: Ra-fael, Erlanger, francia-osztrák és francia-magyar bank hat millió beruházást tartoznak tenni. A tiszta jövede-lemből az állam évenként 110,000 frtot kap, 420,000 frtot, mint a hat millió két percentes kamattal kapja a consortium, a legközelebbi 420,000 frt azonban az állam tulajdona, mint szintén hét percentes kamattal a hat mil-lióra becsült teleknek; ha több jövedelem lesz, az meg-osztatik az állam és a consortium közt, és 40 év után az egész telep ismét az állam birtokába jön vissza.

Jótékonyág. Schopper György rosznyói püspök önmaga beiktatása e hó 12-én tartott meg. A püspök a szokásos diszemb adása helyett a következő alapítványokat tette: 1000 frot adott az elagott papok nyugdíj alapjához, 400 frot a szegény tanítók, 400-at a leánynevelde és 200 forintot a rosznyói szegények ja-vára.

Strossmayer püspök pesti utjáról egy zágrábi levelezzel azt állítja, hogy a püspök személyesen akart meggyőződést szerezni a horvát quota megállapi-tásánál használt számításokról s a kérdéses okmányokat magával vitte Zágrábra.

Óváry Lipót hazánkfa Nápolyból egy ha-zánkat közlő érdeklő könyvet hozott magával. A be-

ceses mű címe: „Notizia particolare dello stato passato e presente de Regni D. Ungheria, Croazia e Principato di Transilvania. Opera Di D. Simpliciano Bizozzeri.” E 16-od rét alaku munka 1688-ban nyomtatott Bologná-ban s részletes leírását tartalmazza Szent-István bi-ro-dalmának. Nem kevesebb mint 46 réznyomatu kép van benne, melyek Magyarország nevezetesebb városainak látképet tüntetik fel, világos, tiszta vonásokban. A képek felette hívek, mert az egyes azon korból fennmaradt épü-letekre, mint a pozsonyi vár, kassai göth egyház stb. most is első tekintetre is ráismerhetni.

Két hotinkai ember (Mármarosban) haladt a napokban söt fuvarozva Busyaháza felé. Remetén innen kifogták életni. Addig beszélgettek a jobb- és balpárt felett, míg baltára került a dolog, s a jobboldali belevágott a másiknak fejébe: a másik ugyanazon pillan-atban úgy vágta vissza, hogy mindketten egyszerre omlottak a földre. Még itt sem pihentek meg, hanem eszméletük elvesztéseig úgy összevagdalták egymást, hogy egyik már belehalt, a másikhoz nincs semmi remény.

A moszkvai műkiállítás e hó 12-én a moszkvai műipar-kiállítás több előkelő idegen vendég, ezek között a württembergi közlekedési minister, azután a porosz osztrák-magyar, belga és franciaországi kö-mvétek látogatták meg. Ezen vendégek tiszteletére az ot-tani szláv-bazár disztermében 160 teríték lakoma ada-tott, a melyen az idegen hatalmak és Oroszország kö-zötti kölcsönös barátságára mind a két részről szívólyos toasztok mondattak. A felkészítést Bogdanovics ez-redes a műkiállítás szabasztopoli osztályának elnöke egy talpraesett beszéddel fejezte be, különösen hangsúlyozva azon óhaját, miszerint igen kívánatos, hogy a beszé-dekben tölcsmóltos baráti érzelmek a pezsgővel el ne pá-rologjanak, hanem Oroszország és szomszédjai közt szilárd zavartalan béke uralkodjék.

Az erzsébetvárosi vasúti távirdaállomás a magyar keleti vasútvonalon magánsürgönyök felvételére is felhatalmazott.

A Suez csatornán folyó évi június hóban 84 hajó haladt át, még mult évi ugyanezen hónapban csak 44. A bevétel a jelen évi júniusban 960,000, a mult évben 519,240 frank volt.

Sz. 3364—1872 tanácsi. Hirdetés. A sajtó-bírósi esküdtsekre esküdti képesítvénnyel bíró e városi polgárok névjegyzékét a kiküldött bizottmány elkészítette. A jegyzék az egyes polgárok által netalán teendő felszámolások megtehetése tekintetéből folyó hó 26, 27 és 28-ik napján, a városi községi teremben ki lesz téve (a tanácsház emeletén 4. sz. alatt.) A felszám-lamlások a bizottmányhoz ugyanott bejelentendők. A szolgálati lajstrom, a bizottmányuk folyó hó 30-ik napján délután 5 órakor tartandó nyilvános ülésében sorsvonás útján fog megállítani. Kolozsvárt, július 22-én 1872. Tamási Sándor, m. p. a bizottmány elnöke. Kovácsi Antal, m. p. b. jegyző. Krémer Ferencz, m. p.

A carlista-lázadás történetéhez. Souz, carlista tábornok a következő levelet intézte egy spanyol város községánácsához: Uraim! Felszólítom önöket, f. hó 8-ig nekem 400 durot küldeni spanyol értékben, minthogy ez összegre önkényteim zsoldjának kiegészít-

hetése végett szükségem van. A községánács erre a következő választ adta: „Tábornok ur! Miután azon párt, melynek ügyét ön védelmezi, fegyverre kelt, nekünk is védelmi rendszabályokhoz kellett nyulnunk, hogy önökötől megszabadulhassunk, mely célra a községánács minden rendelkezésére álló pénzét felhasználta. Így azon helyzetbe jutottunk, hogy pénzre sokkal nagyobb szük-ségünk van talán, mint önöknek; ha tehát tábornok oly szives leend számunkra a kért összeg helyett kétszer vagy háromszor oly mennyiségűt spanyol, angol vagy amerikai értékben utalványoztatni, nagy bajból segitene ki bennünket. Az isten tartsa önt meg sokáig!

(Neológ.) Kethely József, kir. tanácsos, Ko-lozs-dobokamegyei tanfelügyelő és neje Elekes Antonia magok és gyermekeik: István, Izabella Katinka, Irma, egy számos rokonok nevében a bánatos szülői szív mely fáj-dalmával jelentik, hogy kedves fiók **Kethely Sándor**, 1 éves akadémiai jogász, életének 20. évében hossz-as azkorságban f. hó 20-án reggeli 8 órakor jobb létre szenderült. „Leesik a virág, mikor az Urnak szele fuvall arra.” Egy rövid év folytatában a második virág esett le a család fájáról s örökre elenyésztek vele azok a szép re-mények, melyeket a szerelő szívek, sőt a haza és nemzet is, a minden jóval, széppel és nemessel megáldott ifju már is figyelmet keltett szellemi munkásságban nyilatko-zott életéhez fűztek! Földi része f. hó 22-én délután fél 5 órakor fog a r. kath. anyaszentegyház szertartása szé-rint belkőzépütczai 530. sz. háztól a köztemetőbe ideig-lenesen elhelyeztetni. Lelkéért az engesztelő áldozat f. hó 23-án d. e. 10 órakor fog a főtemplomban az egék urá-nak bemutatni. Kolozsvárt, július 20-án 1872.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Július 22-ről: 5% Metallikus 64.35. 5% Nemzeti kölcsön 71.15. 1860-diki államkölcsön 104.10. Bank-részvények 847. Hitelrészvények 328.10. London 114. 60. Ezüst 109 1/4. Cs. kir. arany 5 35 1/2. Napoleondor 8.88.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 81.50. Temesi 81. —. Erdélyi 79.50. Horv.-Slavon 84. —.

Felelős szerkesztő: **Sándor János.**

NYILTTÉR.

[1—20]

Titkos betegségeket tehetetlenséget (elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész. Rendel naponként: délelőtt 11 órától 1-ig és délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutcza 13, szám, 1-ső emelet 14. sz.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik.

Sz. 641—1872.

Árverési hirdetmény.

A szamosújvári m. kir. orsz. fejedelmét főpüspöke helyesbül felülszék szőlőből származó szőlő, 5518 frt 63 kraj előnyozott építési munkálatok biztosítása tekintetéből, a nagyméltóságú m. kir. igazságügyminiszterün-nek folyó hó 3-án 18540. sz. a 29. rendelethez közzétettében folyó hó július 29-én délelőtt 10 órára egy az intézet hivatalos helyiségében megartandó nyilvános árjeléshez az előírta-nak megfelelő árnyújtások ki, melyre a vállalkozni kívánók azon eszrevétellet hiya-nak meg, miszerint ezen árjeléshez az előírta-zott összeg 5% -nak bálnapénzül leendő le-tétele után, mely a vállalkozó által 10%-ra lesz kiegészítendő — mindenképp hozzá szóhat.

Az árjelésre kitűzött határidőig 10% bálna-pénzsel megterhelhet trász: ajánlatok is, mely bálnapénz megfelelő belső állampapírokban is lehetősé, elfogadhatók.

A mutáni iratok s a szorosabb feltételek az intézet hivatalos helyiségében az árjelés előtt is megtekinthetők.

A magy. kir. orsz. zásos fejedelmét igazgatóság.

Szamosújvárt, 1872. július hó 13-án.

Az igazgató helyett:
Nuricsán József,
előnök.

Sz. 1398—1872.

Árverési hirdetmény.

271/1872 számú magy. kir. bányagazgatósági határozat következtében az utonnan épült m. kir. utvári aknai állóhíd váma a Marosfolyámon egy augusztus 8-án 1872 délelőtt 10 órakor a helybeli m. kir. sobányhatóság hivatalos helyiségében tartandó írásbeli árverésben a többet ígérők három évekre ki fog adni.

Mirol vállalkozni akarók azon hozzáadással értesítettek, hogy ajánlatukat megtehető 10% bálnapénzsel és 50 kros bolyeggal az árverés napjáig küldjék be; új vagy később érkezett ajánlatok nem lévén elfogadhatók.

A m. kir. sobányhatóságtól.
M. Ujvárt, 1872. július hó 13-án.

Wiener Commissions-Bank

VALTOIRODÁJA

— Kohlmarkt, 4-ik szám —
vételjegyeket kibocsát

az alább felszámolt sorsjegyeket, s az összeállítások már azert is a legelőnyösebbek közé számíthatnak, mert minden íy vételegy indulásnak alkalom van, a minden 10- és mellékanyományt egyedül megterhelni, s ezen által

arányban 30 frank és bankjegyen 10 forint kamattal részvesztelhet.

A csoport. (Évenként 16 huzás.) Havi 10 forint minden részvevő hirtelre 4 sorsjegyet kap: egy 5%-os 1860-ki 100 forintos, államorsjegyet. Főnyeremény 300,000 ft, s a sorsozatos sorsjegy 400 ft-ral visszaválthat.

egy 3%-os török osztrák 400 frankos állam-sorsjegyet.
Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valósigos aranyból.

egy hircz braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül, egy innsbrucki (tyrol) sorsjegyet.
Főnyeremény 30,000 forint.

B. csoport. (Évenként 13 huzás.) Havi 6 forint részlettel. Az utolsó részlet felvételése után min-den részvevő hirtelre 3 sorsjegyet kap: egy 3%-os török osztrák 400 frankos állam-sorsjegyet.
Főnyeremény 600,000, 300,000 frank valósigos aranyból.

egy hircz braunschweigi 20 talléros sorsjegyet. Főnyeremény 80,000 taller minden levonás nélkül, egy szász-méiningeni sorsjegyet.
Főnyeremény 45,000, 15,000 ft délnemert.

Videki megrendelések. pontosan és utánvét mellett is eszközölhetünk. — Nyeremény-lajstromok e huzások után bérmentesen. — Ingyei küldetnek meg.

(495)

Árverési hirdetmény.

Ezennél közhírre teszi alórti igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálog-kölcsön-intézetnél elzálogosított s folyó évi június hó végéig lejárt, és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni, és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m. ruhaneműk, háziesszközök, árak stb. árverésére lesz

folyó évi augusztus hó 5-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m. arany-, ezüst-neműk, ékszerék stb. árverése lesz

folyó évi augusztus hó 12-én.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 órakor kezdődnek.

Figyelmeztetés! A kiváltás vagy átirás végett beadott de még ki nem fizetett s az intézetből el nem vitt zálogjegyek tárgyai az alkalommal hasonlólag elárvereztetnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kiltett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átiratni, a már eladott tárgyakból a bójót többbet hasonlag őt illeti.

A vevő tartozik a vételárat rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.
Kolozsvárt, július 9-én 1872.

A hitelbank és zálogkölcsön-társulat igazgatósága.

A föld egyetlen növénye sem egyesít oly szerencsésen legjótékonyabb befolyást a **lefézési és emésztő-szervekre, az ideg- és inrendszert** oly állandó szilárdítással, mint az indiaiok általános gyógyszer, a **Coca Peruból**, a mit tekintélyek, mint **Humboldt S.**, Martius, Lanza s mások, a **gümösösítés** tökéletes hiányának (az Andeslakókánál), valamint a **koquerók** messé erőképeségének (minden más táplálék nélkül) szemtanúi, osodálkozva tanúsítják. Ezek alapján dr. Sappson tanár a cocát saját hazájában gyökeres tanulmány és kísérletek tárgyává tette, a melyeknek a leg-nehezebb betegségeken is bizonyított végeredményei a

Coca-labdacsok I., II. és III.

Coca I. torok, mell és tüdőbajoknál, még előbbi állapotban is fényes sikert eszközöl; coca II. megszünteti a legmakacsabb **emésztés-háborogásokat**, gyomorhurutot, **aranyér-bajokat**, étvágyhiányt sat., és coca III. a legelhathatósb, sőt ki-pótolhatlan gyógyszer **idegyengeség**, hypochondria, aszkor, s nevezetesen általános és különös **gyengeségi** állapotok ellen (pollitio, nem gyengeség sat.). Ara porosz gyógyszer-díj-szab. szerint 4 doboz 2 frt, 6 doboz 4 frt o. ért. Bővebb felvilágosítást lásd: **Wissenschaftl. Abhandlung über die Coca**, melyen a **szerecsen-gyógyszertár-ban** Mainzban.

Főrtárlat az osztr.-magyar birodalom számára:
Bécsben: **Haubner Ed.** am Hof.
Pesten: **Török J.**

(456) 10 — 20

A magas kormány által engedélyezett és biztosított

Pénzkisorsolás

1 millió 900,000 pr. crt tallért tevő nyeremény-összeggel, mely hét osztályban sorsolattik ki.

Főnyeremények pr. tallérokban: 100,000, 60,000, 40,000, 21,000, 16,000, 12,000, 10,000, 3-szor 8000, 3-szor 6000, 4-szer 4800, 4400, 8-szor 4000, 9-szer 3200, 10-szor 2400, 26-szor 2000, 5-ször 1600, 53-szor 1200, 104-szor 800, 6-szor 600, 206-szor 400, 256-szor 200, 340-szer 80, és mintegy 31,000-szer 44, 40, 20 stb.

Legközelebbi huzások: **folyó évi JULIUS 17. és 18-án**, mire egész eredeti sorsjegy ára 7 fl — kro. é. fél " " " " 3 fl 50 kr " " negyed " " " " 1 fl 75 kr " "

Melyeket én az összeg bérmentett beklűdése (legkényelmesebb ajánlott levelekkel) pontosan és titoktartás mellett a legtavolabbra is szét-küldök. A nyeremények, egy hivatalos az áll-lamezimerével ellátott huzási lajstromok minden érdekeltnek a huzás után azonnal megküldetnek. Terveket ingyen és bérmentve. Fordul-janak bizalomteljesen a mindig szerencsés bankházhoz

Heckscher Zsigm.,
9-9 Hamburgban. (493)